

גשר לקשר

פרשת אמור

"וַיֹּאמֶר כִּי-יִתֶּן מוֹם בְּעַמִּיתוֹ כַּאֲשֶׁר עָשָׂה כֵן יַעֲשֶׂה לוֹ. שָׁבֵר תַּחַת שֶׁבֶר עֵין תַּחַת עֵין שֶׁן תַּחַת שֶׁן..." (ויקרא כ"ד י"ט-כ')

הביטוי-עין תחת עין

מקור הביטוי - ספר ויקרא פרק כ"ד, פסוק כ'

הביטוי בהקשר לפרשה - האם "עין תחת עין ממש", כלומר האם יש ליטול את עינו, שינו וכו' של הפוגע או שמא יש לפצותו בכסף? בימי בית שני ואחריו נהגה הסנהדרין להכריע שיש לשלם בממון על נזקי גוף. על פי רוב המפרשים משמעות הפשט היא פגיעה בגוף הפוגע והדרש הוא שיש לתת פיצוי כספי. מהרב יעקב הורביץ והפרשן בנו יעקב למדנו שיש להכריע שהכוונה לצורך לתת פיצוי כספי על פי הפשט. מבחינה לשונית, המילה "תחת" כשהיא באה בהקשר משפטי או בהקשר של יחסי גומלין בין שני דברים מוחשיים (דהיינו: לא בהקשר של יחסי מקום), משמעותה תמיד מילוי מקומו של דבר שהיה ואיננו. בעברית מדוברת: "במקום". כך שאם נעקור את עינו או שינו של הפוגע, אז האיש יקבל את עונשו, אך בכך לא נתמלא חסרונו של הנפגע. רק על ידי תשלום פיצויים נמלא במשהו את חסרונו. כיצד נבין אפוא את "כאשר עשה כן יעשה לו"? כאשר עשה הפוגע, כן יעשה לנפגע, כלומר, הוא יקבל בחזרה את מה שנפגע, את מה שהוא חסר. (מתוך אתר [רב הקמפוס אוניברסיטת בר אילן](#))

הביטוי בשפה העברית-עין תחת עין – גמול זהה, מידה כנגד מידה- עקרון שלפיו מודדים לאדם את גמולו על-פי מעשיו. כמידת החטא מידת העונש.

ולענייני דיומא:

- גשר למחוז** - הפעם נתארח במחוז חיפה, בהובלת המנחה המחוזית נורית נעים. רצ"ב תיאור יוזמה של ביי"ס נועם קרית אתא, בהנהלת ניצחיה פייבלוביץ, הרכות מלי אפסרוט ועלון ביי"ס "רמב"ם", חיפה, בהנהלת מאיר יושעי. רכזות: גילה חדד.
- גביע נודד לחודש אייר** - שמחנו לנדוד עם הגביע לבתי ספר נוספים שמצטיינים בפעילות לעידוד קריאה: **צפון**: "נועם מוריה", כרמיאל. המנהלת: ליאת בוזגלו. מדריכה: יעל יוספי. מפקח: שלום אדרי. **ירושלים**: (ניסן)-"לוי", בית שמש. מנהל: אליהו טויל. רכזות: לינדה לוי. מדריכה: דבורה כהן. מפקחת: ורד ליבי. **ירושלים**: "בית חורון", מנהלת: מזל שטרית. רכזות: יעל נתן. מדריכה: נטע כהן. **תל אביב**: "בעש"ט", תל אביב. מנהלת: ריקי אילוז. רכזות: רחל אלוש. מפקחת: דרורית כהן. **מנח"י**: "ממ"ד גילה ביי", ירושלים. מנהל: אברהם פרחי. רכזות: רונית שניידר. מדריכה: דקלה גבאי. מפקח: ישי לוי. **מרכז**: "מעלה שמעוני", ראשל"צ. מנהלת: צופית שריג. רכזות: יעל אודי. מדריכה: רחל גולדמן. ספרנית: זיווה ליפשיץ. מפקחת: גילה מסד. **חיפה**: "בית חיה", קרית שמואל. מנהלת: ורדה אקסלרוד. רכזות: דליה מלכה וסיגל קידר. מדריכה: נאוה דלסוז. מפקח: גבי אמסלם. **דרום**: "הקריה", אשדוד. מנהלת: אסתר כהן ראובני. רכזות: דוריס יאמין. מדריכה: רבקה מלמד. מפקח: מיכאל פיקאר.
- משאל רחוב משעשע ליום העצמאות** - **אם תרצו אין זו/זו אגדה?** מה הפירוש **ארץ הצבי ומכורה?** מאיזו שפה שאלנו את המילה **המנון** ואת **זיקוקי די-נור**? בן גוריון **הכריז/הכריז** על הקמת המדינה? תלמידים במשאל רחוב משעשע בנושא יום העצמאות. לצפייה בסרטון ובפעילות המלווה לחצו [כאן](#).
- מסע אל הפרשה** - אנו נערכים להפצה של רעיונות/תובנות/כלים וכו' שפותחו בבית הספר שהחלו ללמד את התוכנית "מסע אל הפרשה". נשמח אם תשתפו אותנו ע"י שליחה למנחות המחוזיות.
- עלון פסח** - הפעם יוזמה מקורית של תלמיד! יאיר בן אילוז מת"ת גולן בחיספין יזם את העלון הרצ"ב. שימו לב כיצד שילב את בני משפחתו. תודה למרים נוימן רכזת העברית על השיתוף.

שבת שלום,
שלכן,

יעל נדלר

מפקחת על החינוך הלשוני בחמ"ד